

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارت‌ها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

عنوان درس: اصول و مهارت‌های پرستاری تعداد واحد: ۱,۵ واحد نظری و ۱,۵ واحد عملی	رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی پرستاری	عنوان دروس پیش نیاز: -	محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مرکز مهارت های بالینی	نام مسئول درس: خانم طیبی میانه نام مدرسان: خانم دکتر شیر- خانم بهمنش پور- خانم طاهر- خانم دکتر بناءزاده- خانم طیبی میانه
--	--	---------------------------	--	--

پست الکترونیک مدرسین :

bp.darya@yahoo.com
m.banazadeh@abzums.ac.ir
mz.taher892@gmail.com
tayebi.medical@gmail.com
m.shiri@abzums.ac.ir

هدف کلی درس:

این درس به عنوان درس پایه در رشته پرستاری ارائه می شود و هدف آن آماده سازی دانشجویان پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است و سعی بر آن است که دانشجوی پرستاری ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی پرستاری و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان، بتواند در راستای ارتقاء، تامین و حفظ سلامت بیمار مهارت های اولیه را فراگیرد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارتها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

اهداف ویژه (اختصاصی):

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان این درس قادر باشند:

۱. با محیط و تجهیزات اتاق پراتیک و اتاق مددجو آشنا شوند.
۲. دست‌ها را به روش طبی و جراحی شستشو دهند.
۳. با مددجوی فرضی ارتباط درمانی صحیح برقرار نمایند.
۴. ضمن آشنایی با اصول استفاده از وسایل استریل، بازکردن و افزودن وسیله به یک ست استریل را انجام دهند.
۵. مراقبت از مددجوی ایزوله، پوشیدن و خارج کردن دستکش و گان استریل و استفاده از وسایل حفاظتی (مانند ماسک و عینک) را به اجرا بگذارند.
۶. تغییر وضعیت و جابه جایی مددجو در تخت را انجام دهند.
۷. علائم حیاتی شامل نبض، تنفس، درجه حرارت و فشارخون را اندازه‌گیری و ثبت نمایند.
۸. شیوه‌های تجویز اکسیژن به مددجو شامل سوند بینی و انواع ماسک را انجام دهند.
۹. در جهت رفع نیازهای تغذیه‌ای مددجو، برای مانکن سوند بینی- معدی گذاشته و تکنیک‌های گاوآژ و لاواژ را به کار بندند.
۱۰. در جهت برطرف کردن نیازهای دفعی مددجو، سونداژ ادراری را اجرا نمایند.
۱۱. نحوه مراقبت از زخم شامل شستشو و پانسمان را بر روی مانکن و با رعایت اصول استریل انجام دهند.
۱۲. نحوه بانداژ و آتل بندی نواحی مختلف بدن را بر روی مانکن و با رعایت اصول صحیح انجام دهند.
۱۳. انواع روش‌های دارودرمانی (خوراکی، پوستی، شیاف، قطره بینی، گوش و چشم، تزریقات عضلانی، زیرجلدی، داخل جلدی و وریدی) را با رعایت اصول صحیح و بر روی مانکن انجام دهند.
۱۴. محاسبات دارویی را بطور صحیح انجام دهند.
۱۵. گرفتن نمونه خون را بر روی مولاژ انجام دهند.
۱۶. پذیرش، انتقال و ترخیص مددجو را برای مددجوی فرضی انجام دهند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارت‌ها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- حضور مرتب و منظم در جلسات آموزش عملی و تئوری
- شرکت فعال در کلاس با آمادگی و مطالعه قبلی منابع در مباحث درس
- شرکت فعال در تمرین پروسیجرها تحت نظارت مربی
- پوشیدن روپوش سفید تمیز، مرتب و اتوکشیده، کوتاه نگهداشتن ناخن‌ها، عدم استفاده از زیورآلات و جواهرات و رعایت قوانین و مقررات اتاق پراتیک
- شرکت در امتحان تئوری و عملی بر اساس برنامه اعلام شده

منابع مورد مطالعه برای دانشجوی:

اصول و فنون پرستاری، تالیف بابک روزبهان و شادی دهقانزاده چاپ نشر جامعه نگر. ۱۴۰۳ = منبع امتحان

اصول پرستاری کوزیر ۲۰۱۸ (مفاهیم، فرآیندها و تمرینات). ترجمه اساتید. تهران. نشر حیدری. چاپ اول. ۱۳۹۷.

موسوی، ملیحه السادات. عالیخانی، مریم. روش‌هایی پرستاری بالینی. تهران. انتشارات شهراب آینه سازان

تیلور، کارول. اصول و مهارت‌های پرستاری. مترجمین: احمدعلی اسدی نوقابی و همکاران. تهران. اندیشه رفیع

پوتر و پوری. اصول و فنون پرستاری. مترجمین: صدیقه سالمی، طاهره نجفی. تهران. انتشارات سالمی. چاپ دوم. ۱۳۹۲.

-Potter & Perry's Fundamental of Nursing, last edition

-Taylor C, Lillis C, Lemone P. Fundamental of Nursing, The Art and Science of Nursing Care. Last edition

-Fundamental Nursing Skills and Concepts, B.K. Timby. last edition

شیوه ارزیابی دانشجوی:

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارتها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

۱. بخش نظری و عملی به صورت جداگانه آزمون گرفته میشود. (هر کدام ۱,۵ واحد است)
۲. زمان آزمون تئوری بر اساس تقویم امتحان های اداره آموزش دانشکده است .
۳. زمان آزمون عملی و دستورالعمل آن متعاقبا اعلام می گردد.
۴. با توجه به این که این درس توسط چند استاد تدریس می گردد هر بخش توسط استاد مربوطه نمره دهی میگردد.

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم و مرتب در جلسات عملی و کلاس تئوری (بر حسب نظر استاد)	۵	۱
۴	آزمون تراکمی (پایان ترم)	۹۵	۱۹

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و
درمانی شیراز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارتها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

جدول طرح دوره تئوری :

شماره جلسه	زمان	مبحث	استاد
۱.	دوشنبه ۱۴۰۳/۷/۳۰ ساعت ۸ تا ۱۰	خانم دکتر شیرینی	معرفی درس و آشنایی با حرفه پرستاری
۲.	دوشنبه ۱۴۰۳/۷/۳۰ ساعت ۱۰ تا ۱۲	خانم دکتر بناءزاده	آب و الکترولیت
۳.	دوشنبه ۱۴۰۳/۷/۳۰ ساعت ۱۳ تا ۱۵	خانم دکتر شیرینی	تامین امنیت مددجو
۴.	چهارشنبه ۱۴۰۳/۸/۲ ساعت ۱۰ تا ۱۲	خانم بهمنش	دفع گوارشی
۵.	دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۷ ساعت ۸ تا ۱۰	خانم دکتر شیرینی	پذیرش - ترخیص - انتقال
۶.	دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۷ ساعت ۱۰ تا ۱۲	خانم دکتر بناءزاده	مراقبت قبل، حین و بعد از عمل
۷.	دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۷ ساعت ۱۳ تا ۱۵	خانم دکتر بناءزاده	مراقبت قبل، حین و بعد از عمل
۸.	چهارشنبه ۱۴۰۳/۸/۹ ساعت ۱۰ تا ۱۲	خانم بهمنش	کنترل عفونت
۹.	دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۱۴ ساعت ۸-۱۰	خانم طاهر	تجویز دارو و تزریقات
۱۰.	دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۱۴ ساعت ۱۰-۱۲	خانم طاهر	تجویز دارو و تزریقات
۱۱.	دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۱۴ ساعت ۱۳-۱۵	خانم دکتر شیرینی	اخلاق و احکام اسلامی در مراقبت از مددجویان
۱۲.	چهارشنبه ۱۴۰۳/۸/۱۶ ساعت ۱۰-۱۲	خانم بهمنش	دفع ادراری
۱۳.	دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۲۱ ساعت ۱ تا ۳	خانم طاهر	کنترل علائم حیاتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارتها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

جدول طرح درس

سازمان پایه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری *	مواد و وسایل آموزشی
	آشنایی با حرفه پرستاری	- آشنایی با حرفه پرستاری - آشنایی با جایگاه شغلی پرستاری - تعریف حرفه پرستاری	شناختی	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ	کامپیوتر ماژیک و وایت بورد
	تعادل و اختلال مایع و الکترولیت	- اهمیت دانستن مفاهیم آب و الکترولیت در پرستاری را بیان کند. - مقدار و ترکیبات مایعات بدن را شرح دهد. - نقش الکترولیتها در تنظیم ترکیب مایعات بدن را بداند. - مکانیسمهای انتشار، اسمز، فیلتراسیون و انتقال فعال در جابجایی مایع و الکترولیت را شرح دهد. - راه های جذب و دفع مایع را شرح دهد. - تست های تشخیصی وضعیت مایعات بدن را توضیح دهد. - مکانیسمهای هومئوستاز را بداند.	شناختی	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ	کامپیوتر ماژیک و وایت بورد
	تامین امنیت مددجو	- عوامل خطر ساز و تهدید کننده حیات بیمار - شیوه کنترل و پیشگیری از خطرات در بیمارستان - اقدامات توصیه شده برا پیشگیری از آتش سوزی - انواع شیوه های مقابله با آتش سوزی	شناختی	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ	کامپیوتر ماژیک و وایت بورد
		- آناتومی و فیزیولوژی سیستم روده ای را به طور مختصر شرح دهد.	شناختی	سخنرانی/مباحثه ای	کامپیوتر

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، بحث در گروههای کوچک، نمایشی، حل مسئله، پرسش و پاسخ، گردش علمی، آزمایشی باشد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارتها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

ماژیک و وایت بورد	پرسش و پاسخ		-عوامل موثر بر عملکرد سیستم روده ای را شرح دهد - عملکرد سیستم روده ای در دوران های مختلف زندگی را شرح دهد. -اختلالات رایج سیستم روده ای را بیان کند - مشکلات معمول در عمل دفع، عوامل مستعد کننده و مراقبت های پرستاری آن را توضیح دهد. -آزمایشات متداول مدفوع را توضیح دهد -روش های تشخیصی سیستم روده ای را توضیح دهد. -روش های درمانی سیستم روده ای را توضیح دهد. -انواع انما، موارد استعمال و نحوه انجام آن را شرح دهد مراقبت های پرستاری را برای بیمار دارای استومی را توضیح دهد	با مفهوم دفع گوارشی آشنا شود.	
کامپیوتر ماژیک و وایت بورد	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ	شناختی	-شیوه پذیر بیمار را بداند -شیوه ترخیص بیمار از بیمارستان را بداند -بامفهوم انتقال و جابجایی بیمار در بیمارستان آشنا شود	پذیرش - ترخیص - انتقال	
کامپیوتر ماژیک و وایت بورد	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ	شناختی	-تقسیم بندی دوره های جراحی را بیان کند. -انواع جراحی را بر اساس فوریت، میزان خطر و هدف را شرح دهد. -پسوندهای رایج جراحی را بداند. -نقش پرستار قبل از جراحی را شرح دهد. -بررسی بیمار قبل از عمل را بیان کند. -تشخیص های پرستاری رایج قبل از عمل را بیان کند. - اقدامات و برنامه ریزی های لازم قبل از عمل را شرح دهد. -ارزیابی بیمار قبل از عمل را توضیح دهد. -انتقال ایمن بیمار به اتاق عمل را شرح دهد -تحويل ایمن بیمار به اتاق عمل را بیان کند -انتقال ایمن بیمار به تخت عمل را شرح دهد. -انواع بیهوشی را توضیح دهد. -مراقبتهای حین عمل و تشخیصهای پرستاری رایج و اقدامات این مرحله را شرح دهد.	مراقبتهای قبل، حین و بعد از عمل	

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارت‌ها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

			-انتقال ایمن بیمار از تخت عمل به ریکاوری و مراقبتهای لازم در ریکاوری را شرح دهد. -معیارهای ترخیص بیمار از ریکاوری و انتقال به بخش را شرح دهد. -مراقبتهای بعد از عمل در بخش را توضیح دهد. -تشخیصهای پرستای رایج و اقدامات بعد از عمل در بخش را بیان کند. -عوارض بعد از عمل جراحی ر شرح دهد. -معیارهای ترخیص بیمار بعد از عمل جراحی را توضیح دهد.		
آشنایی با پیشگیری و کنترل عفونت		شناختی	-اهمیت پیشگیری و کنترل عفونت را توضیح دهد. -زنجیره عفونت را شرح دهد. -روش های انتقال عفونت را توضیح دهد. -پاسخ های بدن به عوامل عفونی را توضیح دهد. (مکانیزم های دفاعی اختصاصی و غیر اختصاصی بدن) -مداخلات پیشگیری و کنترل عفونت را توضیح دهد. -روش های تمیز کردن ، ضدعفونی و استریل کردن را شرح دهد. -احتیاطات استاندارد جهت کنترل عفونت را توضیح دهد	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ	کامپیوتر ماژیک و وایت برد
تجویز دارو و تزریقات		شناختی	-با انواع شیوه تجویز دارو (وریدی-عظلاتی-خوراکی-قطره-پماد و...) آنا شود -انواع روش تزریق داخل وریدی، زیر جلدی، تزریق داخل عضلانی	سخنرانی/ مباحثه ای پرسش و پاسخ	کامپیوتر ماژیک و وایت برد
اخلاق و احکام اسلامی در مراقبت از مددجویان		شناختی	-با احکام و قوانین اسلامی حاکم بر مراقب از بیمار در بیمارستان آشنا شود -با احکام اسلامی مراقبت از بیمار در حال احتضار آشنا شود	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ روش یادسپاری	کامپیوتر ماژیک و وایت برد
با مفهوم دفع ادراری آشنا شود.		شناختی	- آناتومی و فیزیولوژی سیستم ادراری را به طور مختصر شرح دهد . - عوامل موثر بر عملکرد سیستم ادراری را شرح دهد . - عملکرد سیستم ادراری در دوران های مختلف زندگی را شرح دهد . - اصطلاحات رایج سیستم ادراری را تعریف کند. - اختلالات رایج سیستم ادراری را توضیح دهد . - نحوه تهیه نمونه ادرار جهت آزمایش تجزیه را بیان کند. -کشت ادرار را شرح دهد .	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ روش یادسپاری	کامپیوتر ماژیک و وایت برد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دعانی البرز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارتها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

			- روش های تشخیصی سیستم ادراری را توضیح دهد . - موارد استعمال و سوند زدن را نام ببرد. - انواع سوند های ادراری را بیان کند . -مراقبت های مربوط به سونداژ ادراری را توضیح دهد		
کامپیوتر ماژیک و وایت بورد	سخنرانی/مباحثه ای پرسش و پاسخ	شناختی	-مفهوم درجه حرارت، تنفس، ضربان قلب و فشار خون را بداند. -حدوده غیر طبیعی و طبیعی را بداند. -ابزار و روش اندازه گیری از علائم حیاتی را بداند.	کنترل علائم حیاتی	

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و

دمانی شیراز

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارتها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

جدول برنامه عملی:

برنامه عملی بر اساس گروه بندی انجام شده و طی برنامه ای که توسط استاد مسئول درس به شما ارائه می گردد برگزار خواهد شد.

مدرس	مبحث	
خانم دکتر بناءزاده	تغذیه در مراقبت از مددجویان (تغذیه بینی معدی / معرفی گاستروستومی و کلستومی)	۱
خانم بهمنش پور	آشنایی با تکنیک های تمیز و استریل و نحوه پوشیدن لوازم حفاظت فردی/ تغییر وضعیت و جابجایی بیمار (تغییر پوزیشن)	۲
خانم دکتر بناءزاده	اکسیژن تراپی	۳
خانم دکتر شیرینی	تجویز داروهای عضلانی، داخل جلدی و زیر جلدی	۴
خانم طاهر	تجویز داروهای وریدی و خوارکی ، پوستی، شیاف، قطره ها،	۵
خانم بهمنش پور	انواع روش های پانسمان و انواع بانداژ/ انواع درن ها	۶
خانم دکتر بناءزاده	آماده کردن و وصل کردن ست سرم و آشنایی با انواع آن و تزریق خون	۷
خانم طیبی میانه	محاسبه دارو	۸
خانم طیبی میانه	نحوه انجام انما و کاتتریزاسیون ادراری و شستشوی مثانه و نحوه اخذ نمونه ادراری	۹
خانم طاهر	کنترل علائم حیاتی	۱۰

به نام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح درس اصول و مهارت‌ها دانشکده پرستاری نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

چک لیست کیفی طرح درس

گروه آموزشی: پرستاری

نیمسال تحصیلی:

نام و نام خانوادگی مدرس:

نام درس: اصول و مهارت‌های پرستاری

مقطع تحصیلی: کارشناسی

رشته تحصیلی: پرستاری

ردیف	اجزای عنوان طرح درس	خیر	بلی		نظر مدیر گروه
			کامل	ناقص	
۱	نام درس قید شده است				طرح درس قابل قبول می باشد.
۲	رشته و مقطع تحصیلی لحاظ شده است				
۳	تعداد و نوع واحد بیان گردیده است				
۴	دروس پیش نیاز منظور شده است				
۵	اهداف کلی درس نوشته شده است				طرح درس نیاز به اصلاح دارد.
۶	اهداف اختصاصی نوشته شده است				
۷	محتوی آموزشی هر جلسه نوشته شده است				
۸	تعداد سوالات هر محتوی آموزشی مشخص شده است				
۹	نوع حیطه ها مشخص شده است				نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر امجد محل امضا
۱۰	شیوه تدریس بیان شده است				
۱۱	تکالیف دانشجویی مشخص شده است*				
۱۲	مواد و وسایل آموزشی استاد ذکر شده است				
۱۳	منابع مطالعاتی استاد قید شده است**				
۱۴	منابع امتحانی دانشجویان قید شده است***				
۱۵	نحوه ارزیابی دانشجو بیان شده است				
۱۶	*تعداد کل سوالات آزمون مشخص شده است				
۱۷	طرح درس ارائه شده با سرفصل آموزشی مطابقت دارد				

*روشن و واضح بودن تکالیف مد نظر می باشد.

**طبق رفرنس نویسی و نکوور بیان شود.

***دردسترس بودن منابع لحاظ گردد.